

Előfizetési árak:

Egész évre 10—K
Fél évre 5—K
Negyed évre 2 50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton

BAJA

Kiadóhivatal

Kézai József könyvnyomdája, a fő-
szállások és hirdetések felvétel-
nek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám
Telefon 116.

Felolvasó szerkesztő
és lapfajtonk **Meskó Zoltár.**

Miért halnak meg

Baján többen aránylag, mint a Duna—Tisza közének más városában? Ezt a kérdést vetette fel a főispán a legutóbbi köz-igazgatási bizottsági ülésen. Miért van az úgy, hogy a halál-ozási arány nagyobb minálunk, mint más városban és miért kedvezőtlenebb a népe-
sedési statisztika Baján, mint másutt? Erre a kérdésre vár a főispán választ nem a bizottságtól, hanem a nagyobb rész-
letekre kiterjeszkedő statisztikától. A főispáni kérdésre adtak is a bizottságban némi-nemű választ. Azt mondták, hogy a nagy halál-ozási arányt Baján azért tünteti fel a statisztika, mert Bajának van egy népes kórháza, amelyben igen sok idegenből idejött beteg itt hal meg. És így a nagy halál-ozási arány csak látszólag kedvezőtlen Bajára.

— Ha tényleg úgy van — mondotta az egyik bizottsági tag — akkor nem mutatták volna ki a legutóbbi népszámlálás után azt, hogy Baja az a város, ahol a népesség szaporulata a legkisebb százalék-
arányt tünteti fel. Megdöbbenő az, hogy a szaporulat Baján olyan minimális, hogy azt per-
centekben nem is lehet kife-
jezni. Tehát igenis van itten baj és igenis kell a baj kutfor-
rását keresni. Egyebekben van itt Baján egy statisztikai bizottság a — papiro-
n, hogy azonban a valóságban is volna, az nem egészen bizonyos.

Dehogy nem bizonyos. Egé-

szen bizonyos. Van. Csak éppen nem működik. Mert minálunk a bizottságokat nem a munka kedvéért, hanem a bizottsági tagságért szokták meg-
csinálni.

Nem is kell ahhoz statisztika, hogy megtudjuk, hol a baj. Nem kell keresni, mert amugy is tudjuk, Hogy mi itt a baj? Hát az, hogy Baján a köz-
egészség ügye igen mostoha gyermek. Arra nem költene-
k semmit. Itt mesélnék vízvezeték létesítéséről, köztisztaságról, meg miegyéből. Pedig mi is elmondhatnók, hogy ami nincsen, arról pedig nem eszék szó.

Egyik-másik bolond, idealista újságíró azzal a rögeszmével gyürkőzik neki cikke megírásá-
nak, hogy most a közérdeket fogja szolgálni. Azután megírja, hogy a város legnépesebb utcái és városrészeinek a levegőjét megmérgezi a pocsoló és a városon végig folyó poshadt, bűzös szennyvíz, amely napról napra folyik végig a város-
on. Rámutat az egészség, a tisztaság ellen elkövetett merény-
letekre, a visszaélésekre, sürgeti a baj orvoslását, elmondja, hogy Baján csak véletlenül nem beteg minden második ember, hogy itt az ember tüdejével az ördög sem törődik, hogy amit nem rontott a levegőn a pocsoló bűz, azt a munkát el-
végzik hatóságilag, amikor lo-
csolás nélkül sepernek és fel-
verik az egészségtelen port és porrá zuzódott szemetet.

Amikor aztán mindezt meg-
írja és azzal a megnyugtató

tudattal teszi le a tollát, hogy no most jó szolgálatot tett a köznek, akkor a szemébe vág-
ják, hogy nem közérdeket akart szolgálni, hanem egyszerűen kellemetlenkedett. Hát itt van a baj kutforrása. Ne tessék az egyes hírlapi felszólalásokat másképp elbírálni, ne tessék azokról mindjárt megállapítani, hogy azok csak kellemetlenke-
dési vágyból íródnak.

Baj van minálunk. Az két-
ségtelen. Ezt a bajt statisztiká-
val nem lehet orvosolni. Tessék a hibákat meglátni, hiszen azok szembeötlően rikitanak és tes-
sék azokat eltüntetni. Tessék az utcai tisztaságra fokozot-
tabb mértékben ügyelni, tessék igyekezni a port viszonyainkhoz mérten leköt-
ni, tessék a városnak egészséges ivóvizet és egészséges levegőt adni, akkor, ha a statisztikai bizottság még további száz esztendeig is al-
szik, kedvezőbb eredményt mutat a népesedési mozgalom és tíz esztendő múlva a népszámlálás is. Addig azonban, amíg így lesz minden, mint most, hiába csinálunk statisztikát. F. K.

A repülőnap.

F. hó 15-én, vasárnap délután, a Lőkert mögötti téren, nagyszá-
mu közönség jelenlétében szállott fel Dobos István, a fiatal pilóta. Végre hát megtörtént, az annyiszor beígért és más-más okok miatt elmaradt repülés. Már a kora délutáni órákban kisebb-nagyobb csapatokban jött a közönség s 5 órára vagy 2000 ember gyűlt össze a téren. Baján eddig még nem volt alkalom ilyen-
fajta versenyt látni. Katonák, rend-

őrök, esendőrök és városi pandurok által körülvett, ezen alkalmából zászló díszlő öltött téren a kétezernyi tömeg tarkállott, mind eggyé tömörülve, várva a Baján még nem látottat. A gép, melyhez hasonló típusu nincs még — Dobos pilóta szavai szerint — Svachulay konstrukciója, acélsöves vázzal. A motorja Anzani-féle gyártmány, 25—30 lóerős, szárnyai a sas szárnyairól mintázottak, görbítettek. A közönség nézi a furcsa alkotmányt, kat-
tognak a kodakok, megrögzítik a nagy madár mását, az Albatroszt. Ót óra husz perckor Dobos pilóta felül a gépre, jelt ad a montőrnek, aki néhányat lendít a légsavaron, a motor működésbe kezd, iszonyúan kattog, majd 10—15 méter gyors-
gurulás után függőlegesen emelkedik fel, fel a kek ég felé. A publikum lélekzet-visszafojtva nézi a törté-
netek s mikor a gép vagy 100 méter magasra emelkedik, a tetszés hangja morajlik végig a síkon.

A nagy madár egyre emelkedik, kisebb-kisebb lesz, valahol messze, talán túl a Dunán kóvályog, 5—600 méter magasságban, már alig látszik, akkora, mint egy golyó. De ime, hirtelen közeledik, azt hiszi a tömeg, hogy visszatér, azonban messze, vagy 4 kilométernyi távolságra a tértől, siklóban leereszkedik. A tömeg fut arrafelé, azt hiszi, talán valami baj történt, pedig hát nem. Csak a talaj alkalmasabb ott a leszállásra, azért kötött ki ott a légi utas. Ujra fölszáll, kering fölöttünk, kört, majd 8-ast produkál, a legsi-
mábban, teljes biztossággal. Jó fél órai légiút után remekbe illő siklóban szökken le ugyanoda, ahon-
nét fölemelkedett. A tömeg tapsol, ujjong, élteit Dobost.

Alkalma volt a bajai közönség-
ségnek a modern technika, a jövő haladás eme instrumentumát, annak működését meglátni, abban gyönyör-
ködni. A hosszú kocsikórokozó pora takarta el a teret, de a látottak em-
léke friss marad örökre.

ALAPITTATOTT
1875.

Óriási választék kész férfi-,
gyermek-ruha és női
felöltőkben.

Lövenstein Frigyes

FÉRFI SZABÓ,

BAJA (városi bérház).

Aranyéremmel kitüntetve
a helyi iparkivitelben.

Mérték utáni rendelések
elegáns kivitelben.

Hirek.

Szerkesztőségünk Fischei Ferenc lapunk kötelékébe ismét visszatért és a mai számtól kezdve újra ő a lap segédszerkesztője.

A „Bajai Cöllövész Társulat” f. hó 19-én, csütörtökön délután 5 órakor a városháza 2-es számú tanácstermében választmányi ülést tart, melyre ezúton is felhívja a választmányi tagok szives figyelmét.

Katonai zenekari koncert. A kath. Legényegylet f. hó 22-én vasárnap délután a Lőkertben tartandó junálására a szabadkai 86-os gyalogezred zenekarát sikerült megnyerni, melynek tagjai ez alkalommal nagyobb szabású koncert-előadással fogják a műértő közönséget mulattatni.

Lopások. Fischer Pál divatúru kereskedő lakásán ismeretlen tettes felfordította a szekrényt és onnan egy huszkoronást és néhány korona értékű ezüstpénzt vitt el. A csendőrség nyomozza a tettest. — Willman János gimnáziumi tanuló biciklijét kedden reggel 9 és 10 óra között ismeretlen tettes ellopta. A bicikli Willmanék udvarán volt a falhoz támasztva, a tolvaj a nyitva levő kapun jöhetett be. Ebben az ügyben is nyomoz a csendőrség.

Korcsmai verekedés. Vasárnap ismét vér folyt az egyik Szegedi-úti korcsmában. Kriszt Henrik korcsmájában mulattak Hubert Márton és társai. Összekaptak valamin és ebből parázs verekedés támadt. A színhelyen megjelent két rendőr, de a legények nem ijedtek meg, hanem rátámadtak a rendőrökre és Hubert egy sörös üveget vágott Zézt István rendőr fejéhez, mire ez összeesett. A másik rendőr karddal védekezett. Az előhívott orjárat a kapitányságra vitte a díszes társaságot. Az eljárás megindult ellenük.

Közgyűlés. A bajai szegénysorsú 48-as honvédek segélyező bizottság, — mely közgyűlése megtartása céljából már több ízben hívta meg tagjait, de az mindannyiszor részvétlenség folytán megtartható nem volt — f. évi június hó 10-én az Ipartestület helyiségében tartotta meg évi rendes közgyűlését. A bizottság által előadott évi jelentést a közgyűlés tudomásul vette, a számvizsgáló bizottság által felülbírált évi zárszámadást jóváhagyta és a felmentvényt úgy a pénzkezelő tisztikarnak, mint a számvizsgáló bizott-

ságnak egyhangulag megadta; egyben elhatározta, hogy a közgyűlésből folyólag is köszönet szavaztassék a szegény honvédeinket külön is segélyező nemes adományozóknak, névszerint: Ónagys. Natti Józsefné, Gaál Clotildka 40 K., Honszeretet Páholy 42 K., Zirci Cisztercita rendház 20 K., özv. Gódár Lajosné 420 K., Pollerman Bertalan, Kádas Katus és Margit, Koósz Mária és Vincencia, Mátyay Irénke, Stráhl István, Wurmfeld Gyula, Juhász János és K. A.-nak szivarvég és dohányadományaiért. A bizottság a következő zárszámadást terjesztette elő. — Bevételek:

1912 Jan. 1.—dec. 31. tagságdíj címén	718:80
1911. évről hátralék címén	3:20
Adományokból	114:20
Összesen:	836:20

Ezzel szemben kiadás:	
1. Horváth Ferenc 83 éves élvezeti	174:37
2. Németh István 92 „ „	174:38
3. Péchy József 82 „ „	174:37
4. özv. Katz Istvánné (kivételes segély)	60:—
5. özv. Simonovits Antalné „ „	60:—
6. özv. Vinkó Mártonné „ „	60:—
7. özv. Wollner Jakabné „ „	60:—
8. Koch N. pénzbeszedő illetm.	72:28
9. Könyvkötésre	—80
Összesen:	836:20

Az előterjesztett és jóváhagyott zárszámadás után kimondotta a közgyűlés, hogy miután a bajai Honvéd-egylet hatóságilag feloszlott, a folyó 1913. évben ezideig befolyt összegekből az eddigi kifizetésekről és ezután a még életben levő 2 agastyán honvédek kifizetendő összeg elszámolása után a bizottság munkaköre is megszűnik. A tisztikar s a számvizsgáló bizottság a végleges elszámolás befejezéséig állásukban maradnak.

Színház.

Szombaton és vasárnap este a „Limonádé ezredes”, ez a kedvesen bohókás, kacagató operette ment. Az előadás kifogástalan volt, a szereplők mind jól voltak. Az eléggé szépszámu közönség nagyon jól mulatott, végig kacagta az egész estét. Itt említjük meg, hogy a „Limonádé ezredes” pénteken mérsékelt helyárrakkal harmadszor kerül színpadra. — Vasárnap délután az „Éva” ment harmadszor.

Hé fön az „Elnökné”, Hanekin és Véber bohózata ment. Ez a vérébeli vigszínházi darab teljesen megtöltötte a színházat. Uglátszik nálunk is az kell: „Csak felnőtteknek!” De

az is volt a javából, mindkét értelemben. Gördülékeny, precíz előadás, fegyelmezett összjáték. Nem emelünk ki külön senkit, egyformán kifünőek voltak az összes szereplők.

Megjött a sláger is végre! A nagy világlőrutjáról kedd este hozzánk is elérkezett „A cigányprimás” operette. Kálmán Imrének, az Európa szerte nagyon jól és előnyösen ismert zeneszerzőnek a darabja meghódította természetesen a mi közönségünket is. Megkapta a publikum azt, amit várt, egy estét kellemesen betöltő, mindenki által jónak elismert operettet. Hálás is volt érte, szivből tapsolta ki a szereplőket a nagy jelenetek után. Nagyon tetszett a „haccacaré”, az „igazán” négyes jelenet, a valcer, meg minden. A címszerepben Remete, a leendő művész-direktor remeket nyújtott nézőinek. Pederit Etelka igazán vérbeli „temperaturával” kedveskedett hálás publikumának. Végtelenül bájos, kedvesen finom volt Molnár Janka. Minden jót írhatunk Káldor alakításáról is. A szokott jó volt Korda a király szerepében. Komlós már egészen a közönség kedvence, a francia grófjával csak öregbiti ezt. — Utoljára hagyjuk Nádassynét, akinek igen hálásak vagyunk azért, hogy gyönyörököt bennünket kiforrott művészetével. A többi szereplők is mind jők voltak. A kar igen szépen működött. Külön dicséret illeti Bernmel karnagyot, akinek nagy része van az est sikerében, a precíz zene finoman simul a művészi összjátékhoz. — Ugy látszik, hogy beteljesült jóslatunk, a bajai közönség az egy hetes krízist kiállotta és egészen megtelt a színház a díszes közönséggel.

HETI MŰSOR:

Szerdán, 17-én: „A cigányprimás” Nagy operett.
Csütörtök, 18-án: Armány és szerelem.
Pénteken, 19-én: Limonádé ezredes. Vig-operett.
Szombat, 21-én: A kis barátnő. Straus vigoperettje.

Armány és szerelem. Schillernek ezt a nagyhatású színművét csütörtökön mutatja be a társulat drámai személyezte. A főbb szerepeket Símkó Gizi, Nádassyné, Verő Janka, Thuróczy Gyula, Fenyő Aladár, Nagy D., Farkas Béla és Káldor játsszák. — Alkalma lesz a bajai közönségnek Schiller kltúnó darabját

Sport.

SPORT-NAPTÁR.

Július 6. Kirándulás Szekszárdra futball meccsre.

A B. S. E. választmányja a nagy-közönség azon óhajának, hogy a nyári idényen olcsón csónakázhassék, aképen tesz eleget, hogy a B. S. E. csónakjainak díjait a következő leszállított árakban állapítja meg és pedig tagsági igazolvány felmutató BSE. tagok és ezt felmutatni nem tudó vagy nem tagok részére. Tagsági igazolványt minden tag Moder Géza dr. elnöknek szerezheti be, melynek alapján 20 fillérrel olcsóbb árban bérelhet csónakot, mint ez a díjszabásból kiolvasható.

DIJAK:

„IRÉN” csónakét	(60 fill.
„SIRÁLY”	(80 fill.
„DUNA”	(50 fill.
„VIKTOR”	(70 fill.
„DUNA”	(50 fill.
„VIKTOR”	(70 fill.
„VIKTOR”	(40 fill.
„VIKTOR”	(60 fill.

óránként, tekintet nélkül a személyek számára. — A BSE. vezetése ezuttal is felkéri a csónakhasználó közönséget, hogy tartózkodjék a csónakok és hozzátartozó felszerelések megrongálásától, felfordításától, elmerítésétől, mert az ebből eredő károkkért és hiányokért a csónak használója felelős.

Szerkesztő: **Fischei Ferenc.**

Egy 4 szobás

lakás

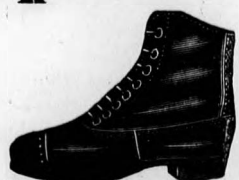
kiadó. — Cim a kiadóhivatalban.

OLCSÓ Kobra-cipők.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a LEGJOBBNAK elismert **KOBRA-cipők** talpában feltünteteti fix árából a mai naptól fogva **tíz százalék engedményt** adok.

Tisztelettel

Lázár Sámuel.

M E G H I V Ó

városunk v. ún. nemnyi háziasszonyaihoz és leendő háziasszonyaihoz!

Folyó hó 21-én és 22-én délután 3 órakor
a Nemzeti Szálló nagytermében meg-
hívott szakértők közreműködésével

mintafőzést gázzal

:: :: mutatunk be és :: ::

! E L Ő A D Á S T !

tartunk a gáz használatáról a modern háztartásban, kapcsolatban

modern gázfűző készülékek kiállításával.

Az előadás tartama alatt a jelenlévők előtt kisebb és nagyobb gázfűzőkön néhány — a polgári háztartásban szokásos — teljes ebéd készül el és ezeket megízlelés céljából a t. Közönségnek rendelkezésére bocsátjuk, hogy a gázon készült ételek jóságáról és az előállítás olcsóságáról meggyőződjenek. A kiállított gázkészülékről, ezek alkalmazásáról és kezeléséről a közreműködő szakemberek fognak tájékozással szolgálni.

Az előadáson megjelenő háziasszonyok mindegyike egy-egy szakácskönyvet kap emlékebe, melyben a gázfűzők használati utasítása és néhány jól bevált étel receptje foglaltatik benn.

Tisztelettel

L é g s z e s z g y á r

Belepődij nincsen.

Dr. Wallerhausen Gyula
orvos

lakását Czirfuszt Ferenc
(Kaszárnya)-utca 32. szám alá
helyezte át.

Fenyvesi Sarolta

K É S Z I T
legujabb divatu
planzett nélküli

csipőfűzőket,

halesont nélküli
Reform-fűzőket,
hátegyenesítőket

és minden e szakmába
vágó orvosi rendelet
szerint készitendő
fűzőket,
a legjutányosabb árban.

Széna eladás.

Házhoz szállitok idei
prima szénát, 8 K 50
fillérért métermázsán-
ként. Szives megkere-
séseket kér

**Pandur-pusztai bérgaz-
daság Baja.**
Postafiók 29.

**Kitünő
házi kosztot
kaphat**

**özvegy kath. uriasszony-
nál 3, esetleg 4 uriember.**
Cim a kiadóhivatalban.

**Hirdetések
jutányos áron
felvételnek**

BAJA

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,
a Központi szállóval szemben.
Telefonszám 45.

Van szerencsém a nagyérdemű
vásárló közönség szives tuda-
mására hozni, hogy üzletemet
(Jokai Mór-utca sarok) meg-
nagyobbítottam. Üzletemben tar-
tok salont és mindennemű finom
cukorkákat, továbbá a közked-
veltségnek örvendő Koestlin-
féle teasüteményt, Valódi orosz
teát, legfinomabb Jamaikai és
és Cuba rumokat. Azonkívül
mindennemű pipere cikket, ha-
risnyákat, cigarettahüvelyt, is-
kola és rajzszereket. — Aján-
lom közkedveltségnek örvendő
kajszin barack pálinkámat, va-
amint raktaron levő elsőrendű
liköreimet. Házhoz szállitok fat
és porosz szenet.

Háziasszonyok szives figyel-
mébe ajánlom „Ideál“ gyors-
fenyézőt, megemlítem végül,
hogy átlandoan friss lipői turó
kapható.

Horánszky Kálmán
fűszer- és csémege-kereskedő.

INGYEN, ráfizetés nélkül becserél öreg, használt
gramfonlemezeket ujakra **WAGNER**
„Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15. szám.
Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Külön női osztály.

Óriási választék a nyári idényre
megérkezett cipő-aru újdonságokban, a

MITTLER-féle cipőáruházban
Baja, Szt. István-ter, városháza épület.

Férfi vagy női AMERIKAI CIPŐK, barna vagy fekete, ezelőtt K 18 —
most K 13.—. Ugyanilyen eredeti amerikai legfinomabb kivitelben, varrott,
ezelőtt K 22.—, most K 15.—.
Férfi fűzős, gombos vagy cugos, barna vagy fekete színű és chevreaux
10 koronától feljebb. — Női félcipők 6 koronától feljebb. — Női magas
fűzős vagy gombos K 850 és feljebb. — Gyermek félcipő vagy magas,
barna és fekete K 250-től feljebb.
Továbbá az eredeti amerikai világhírű HELIA-gyártmányu gyermek cipők
fél és magasban. — Női ebelsztin cipők cugos és fél, vászon- és tenisz-
cipők minden színben és kivitelben. — Férfi, női és gyermek amerikai
szandálokban.

Olcsó bevásárlási forrás!

Külön női osztály.

É r t e s í t é s .

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tuda-
mására hozni, hogy
úrisszabó üzletemet május hó elsején
Mátyás király-ter 10-ik szám alá,
(járásbírótság átellenébe) helyeztem át,
Készitök elegáns férfi- és gyermek ruhákat
javitást és vasalást elfogadok jutányos árban
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel
Babocsay Károly.

Egy
tanuló (leány)
 felvétetik
Kazal József
 -- könyvnyomdájában --

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS **DIVATOS**
 fényképeket
 ugyszintén
 fényképnagyításokat
 KÉSZIT
Nesselroth Bernát fényképész
 Baja, Szent István-tér II-ik szám.
 (Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés
 ■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

**Hazai Általános Biztosító
 Részvény-Társaság.**

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvjá.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác

BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofo-
 nokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltetnek.

☞ Kedvező fizetési feltételek! ☜